

—
Верховний
Суд

АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД стану здійснення цивільного судочинства у 2025 році

ЗМІСТ

1. Здійснення цивільного судочинства місцевими загальними судами	3
2. Здійснення цивільного судочинства апеляційними судами областей та міста Києва	9
3. Здійснення цивільного судочинства Касаційним цивільним судом у складі Верховного Суду	12
4. Висновки	18

1. Здійснення цивільного судочинства місцевими загальними судами

У 2025 році на розгляді у місцевих загальних судах (місцеві суди) перебувало понад **1 млн 901 тис.** позовних заяв, заяв, скарг, подань, клопотань, судових доручень та справ, що розглядаються в порядку цивільного судочинства, із них надійшло **1 млн 567 тис.** (що на 314,3 тис., або на 25,1 %, більше порівняно з 2024 роком), у тому числі понад 10 тис. – після скасування судового рішення судом апеляційної чи касаційної інстанції, тоді як у 2024 році цей показник становив 8,9 тис.

Кількість справ і матеріалів, розглянутих у порядку цивільного судочинства, становила понад **1 млн 412 тис.**, або 74,2 % від загальної кількості справ і матеріалів, що перебували на розгляді. Із задоволенням позову (заяви, клопотання, подання, скарги) та виконанням судових доручень розглянуто **949,7 тис.** справ, або 67,3 % від загальної кількості розглянутих справ і матеріалів.

Відсоток розгляду цивільних справ і матеріалів місцевими судами упродовж 2025 року збільшився порівняно з аналогічним періодом 2024 року та становив **90 %** (співвідношення розглянутих і тих, що надійшли), що є насторожуючим показником (у 2024 році цей показник становив **96 %** та був нейтральним показником).

Оцінювання роботи судів у цій частині здійснюється за такими критеріями:

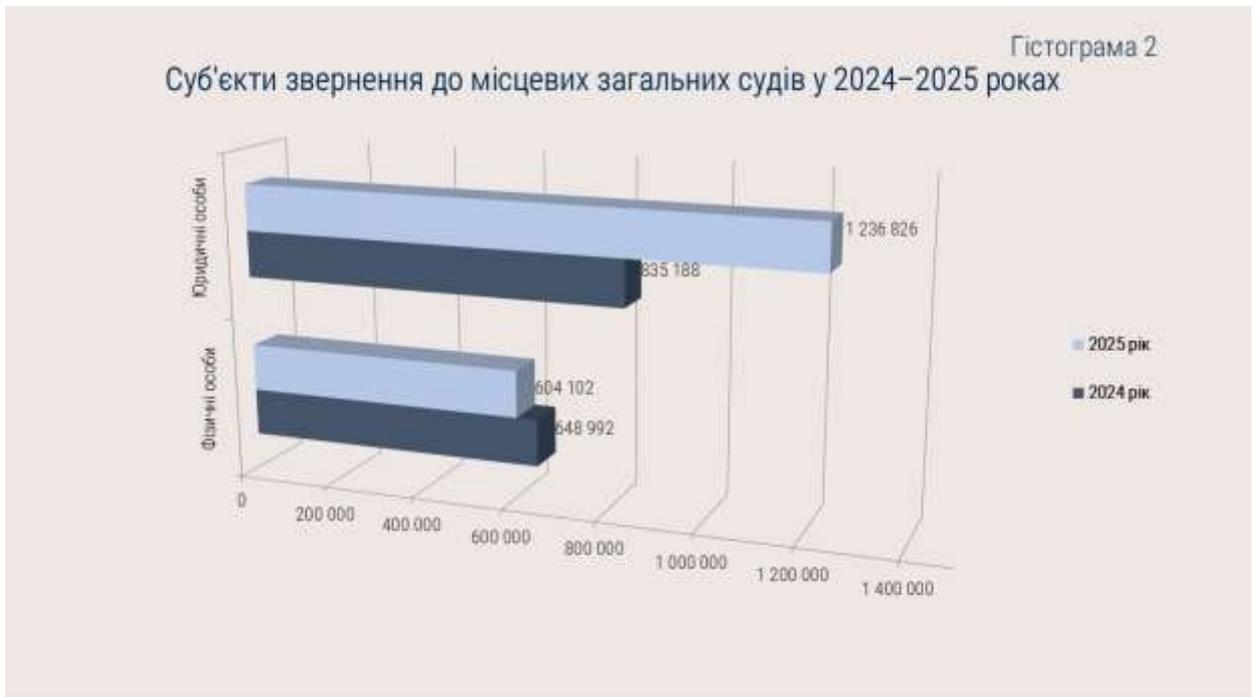
- 84 % і нижче – тривожний показник;
- 85–95 % – насторожуючий показник;
- 96–102 % – нейтральний показник;
- 103 % і більше – передова практика.

Рекомендованим стандартом цього показника є рівень 96–103 %, тобто від нижчого нейтрального значення до початкового значення передової практики.

Показники надходження та розгляду цивільних справ і матеріалів суддями місцевих судів у 2024–2025 роках відображено на **гістограмі 1**.

Суб'єктами звернення до суду найчастіше були:
фізичні особи – 604 тис.;
юридичні особи – 1,2 млн (у тому числі державні органи – понад 2,2 тис.)
(гістограма 2).

Необхідно зазначити, що до судів у звітному періоді звернулись понад 276,5 тис. жінок та 326,1 тис. чоловіків. Із загальної кількості фізичних осіб, що зверталися: 1,2 тис. – особи з інвалідністю, 5,5 тис. – пенсіонери, 457 – учасники

бойових дій, Герої України, понад 2,1 тис. – внутрішньо переміщені особи, понад 1,3 тис. – іноземні громадяни, особи без громадянства.

Показник цивільних справ за кількістю закінчених провадженням (за періодами) становить:

до 3 місяців включно – 996,4 тис.;

від 3 місяців до 1 року включно – 318,5 тис.;

від 1 року до 2 років включно – 33 тис.;

від 2 років до 3 років включно – понад 5,6 тис.;

понад 3 роки – більше 7,6 тис.

Варто зазначити, що кількість закінчених провадженням справ, загальна тривалість розгляду яких становила від 1 до 3 років включно, порівняно з 2024 роком збільшилась **на 8 тис., або на 26,6 %**, та становила понад 38,5 тис.

Відсоток справ та матеріалів, загальний термін проходження яких триває понад 1 рік, становить **10,4 %**, що на 2,8 % менше порівняно з 2024 роком. Середня тривалість розгляду цивільної справи становить **80 днів**, що на 3 дні менше порівняно з 2024 роком.

На кінець звітної періоду залишилися нерозглянутими в порядку цивільного судочинства **490 тис.** справ і матеріалів, або 25,8 % від загальної кількості справ і матеріалів, що перебували на розгляді; із них не розглянуто понад 1 рік – **49,7 тис.** Із загальної кількості нерозглянутих справ і матеріалів 444,6 тис. становлять справи і матеріали позовного та окремого проваджень.

У понад **71 тис.** справ на кінець звітної періоду відкладено розгляд та не закінчено провадження, у тому числі 23,8 тис. – у зв'язку з неявкою одного з учасників процесу, що беруть участь у справі, або інших учасників процесу (із них у строк понад 2 роки – 4,2 тис. справ).

Упродовж звітної періоду місцевими судами постановлено **70** окремих ухвал у справах, що розглядалися в порядку цивільного судочинства. Судами видано на виконання **1 млн 160 тис.** документів на суму понад **26,6 млрд грн.**

У 2025 році місцевими судами розглянуто понад **263 тис.** справ з ухваленням заочних рішень, що на 24,3 тис. більше ніж у 2024 році.

Кількість справ наказного провадження, що надійшли упродовж 2025 року, дещо збільшилась порівняно з 2024 роком та становила **396,3 тис.** (366,2 тис.). Перебували на розгляді місцевих судів із врахуванням нерозглянутих справ на початок звітної періоду понад **415 тис.**; розглянуто **393,7 тис.** справ наказного провадження, з них **300 тис.** із задоволенням заяви, що становило 76 % від кількості розглянутих.

У звітному періоді місцевими судами розглянуто **374,2 тис.** заяв про видачу судового наказу, за результатами розгляду яких видано **283,6 тис.** судових наказів, або 75,8 % від кількості розглянутих. Сума грошових коштів та вартість майна, пред'явлені до стягнення, становили 3 млрд 708 млн грн, із них підлягає стягненню понад 2 млрд 598 млн грн.

Крім того, місцевими судами розглянуто **19,3 тис.** заяв про скасування судового наказу, за результатами розгляду яких понад **16 тис.** судових наказів було скасовано, що становить, як і в минулому році, лише 5,7 % від загальної кількості виданих судових наказів.

Із загальної кількості виданих судових наказів найбільшу кількість становлять про стягнення заборгованості за оплату житлово-комунальних послуг, телекомунікаційних послуг, послуг телебачення та радіомовлення з урахуванням індексу інфляції та трьох відсотків річних, нарахованих заявником на суму заборгованості, яких було видано **256,5 тис.**, або 90,5 % від усіх виданих судових наказів.

Значну кількість виданих судових наказів становлять судові накази про стягнення аліментів у розмірах: на одну дитину – однієї чверті, на двох дітей – однієї третини, на трьох і більше дітей – половини заробітку (доходу) платника аліментів, але не більше десяти прожиткових мінімумів на дитину відповідного віку на кожну дитину, якщо ця вимога не пов'язана із встановленням чи оспоруванням батьківства (материнства) та необхідністю залучення інших заінтересованих осіб (загалом видано таких наказів **20,8 тис.**, або 7,3 % від загальної кількості виданих).

Також видано понад **2,4 тис.** судових наказів, або 1,7 % від виданих, про стягнення нарахованої, але не виплаченої працівникові суми заробітної плати; **455** – про стягнення аліментів у твердій грошовій сумі в розмірі 50 відсотків прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку, якщо ця вимога не пов'язана із встановленням чи оспоруванням батьківства (материнства) та необхідністю залучення інших заінтересованих осіб (0,2 %); **1,4 тис.** судових наказів до юридичної особи або фізичної особи – підприємця про стягнення заборгованості за договором (іншим, ніж про надання житлово-комунальних послуг, телекомунікаційних послуг, послуг телебачення та радіомовлення), укладеним у письмовій (у тому числі електронній) формі, якщо сума вимоги не перевищує ста розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб (0,5 %); **17** – про компенсацію витрат на проведення розшуку відповідача, боржника, дитини або транспортних засобів боржника (один із яких було скасовано) та **3** – про повернення вартості товару неналежної якості, якщо є рішення суду, що набрало законної сили, про встановлення факту продажу товару неналежної якості, ухвалене на користь невизначеного кола споживачів.

Кількість позовних заяв, що надійшли на розгляд місцевих судів упродовж 2025 року, становила **952,5 тис.**, що на 307,7 тис., або 47,7 %, більше порівняно з 2024 роком (644,8 тис.).

Місцевими судами упродовж 2025 року розглянуто майже **668 тис.** справ позовного провадження, із них із ухваленням рішення – **593 тис.**, у тому числі у **553,7 тис.** справ позови задоволено, що становить 93,4 % від усіх ухвалених рішень.

Серед розглянутих цивільних справ позовного провадження переважну кількість, як і в попередньому році, становлять спори, що виникають із правочинів (398,4 тис., або 59,6 %), з них 356 тис., або 84,3 %, становлять спори з позики, кредиту, банківського вкладу та із сімейних правовідносин (160,7 тис., або 24,1 %). Значну кількість становлять також справи у спорах, що виникають з відносин спадкування (30 тис., або 4,5 %).

Кількість справ, розглянутих у порядку спрощеного позовного провадження, становила **431,3 тис.**

Упродовж 2025 року місцевими судами постановлено **63** ухвали про проведення врегулювання спору за участю судді та **54** – про його припинення (у 2024 році ці показники становили відповідно 41 та 36 ухвал), із яких у 11 досягнуто примирення між сторонами (у 2024 році – у 6), а 17 передано на розгляд іншому судді (у 2024 році – 17).

Сума грошових коштів, присуджених місцевими судами до стягнення упродовж 2025 року, становила понад **14 млрд 427 млн** грн, із них понад **1 млрд 105 млн** грн – моральної шкоди.

Сума, присуджена до стягнення з посадових осіб підприємств, установ, організацій, винних у незаконному звільненні, у 2025 році становила **555,6 тис.** грн, що на **93,2 %** більше від аналогічної суми 2024 року.

Необхідно відзначити, що на відміну від минулого року, у 2025 році зменшилась загальна кількість заяв окремого провадження, поданих до суду (протягом 2022 – 2024 років спостерігалось збільшення надходження).

Так, у 2025 році їх кількість становила **67,7 тис.**, що на 17,7 тис., або на 20,7 %, менше порівняно з 2024 роком (85,4 тис.).

Упродовж звітнього періоду місцевими судами розглянуто **57 тис.** справ окремого провадження, із них **50 тис.** – з ухваленням рішення. У **47,7 тис.** справ заяву задоволено, що становить 95,5 % від усіх ухвалених рішень.

Серед розглянутих справ окремого провадження, як і в попередні звітні періоди, переважну більшість становлять справи про встановлення фактів, що мають юридичне значення (29,8 тис., або 52,4 %), що на 7,3 % менше порівняно з 2024 роком (понад 37,1 тис.).

Необхідно зазначити, що упродовж звітнього періоду місцевими судами розглянуто **896** справ про встановлення факту народження, **5,1 тис.** справ про встановлення факту смерті та **192** – щодо встановлення інших фактів на тимчасово окупованій території України, що дещо менше ніж за минулий рік (1,5 тис., 5,7 тис. та 226 відповідно).

Також дещо зменшилась кількість розглянутих справ про усиновлення із задоволенням заяви та становила **4,3 тис.** (4,7 тис. у 2024 році), із них про усиновлення громадянами України, що проживають за межами території України, та іноземцями – **9** (14 за минулий рік).

Упродовж 2025 року було усиновлено понад 5,4 тис. дітей (із них 4 дітей – іноземними громадянами), у тому числі понад 2,3 тис. дівчат (із них 1 –

іноземними громадянами) та 3,1 тис. хлопчиків (із них 3 – іноземними громадянами).

Кількість справ окремого провадження, розглянутих за участю присяжних, становила понад 17,8 тис. (у 2024 році – 16,2 тис.).

На розгляді у місцевих судах перебувало понад **1,2 тис.** заяв про перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами, із них надійшло у 2025 році **910**, розглянуто – **977**. За результатами розгляду задоволено 141 заяву, або 19,4 %.

Упродовж 2025 року на розгляді у місцевих судах перебувало **7,7 тис.** заяв про забезпечення (скасування забезпечення) доказів, позову до подання позовної заяви, **7 тис.** із яких було розглянуто. Слід зазначити, що кількість задоволених заяв становила понад 4,4 тис., або 65,2 % від кількості розглянутих.

Кількість заяв про відновлення втраченого судового провадження, що знаходились на розгляді у звітному періоді, становила понад **2,1 тис.**, із них було розглянуто понад **1,7 тис.**, у тому числі **1,2 тис.** заяв задоволено та відновлено втрачене судове провадження, що становить 67 % від кількості розглянутих заяв.

На розгляді у місцевих судах у 2025 році знаходилось понад **8 тис.** скарг на дії або бездіяльність виконавчої служби, **6,5 тис.** розглянуто, із них 2,3 тис. із задоволенням скарги, що становить 34,7 % від кількості розглянутих.

Кількість клопотань, заяв, подань у порядку виконання судових рішень та рішень інших органів (посадових осіб), що знаходились на розгляді, становила **54,2 тис.**, із них розглянуто 46,2 тис., у тому числі понад 31,7 тис., або 68,7 %, задоволено.

Крім того, на розгляді у місцевих судах знаходилось **577** клопотань про визнання та звернення до виконання рішення іноземного суду, що підлягає (або не підлягає) примусовому виконанню, та **2,5 тис.** доручень судів України та іноземних судів; розглянуто **458** клопотань про визнання та звернення до виконання рішення іноземного суду (кількість задоволених клопотань становила 228, або 49,8 %) та понад 2 тис. доручень судів (кількість задоволених доручень становила 951, або 46,6 %).

Кількість подань про тимчасове обмеження у праві виїзду за межі України у 2025 році становила понад **1 тис.**, із яких **316**, або 29,6 %, було задоволено.

2. Здійснення цивільного судочинства апеляційними судами областей та міста Києва

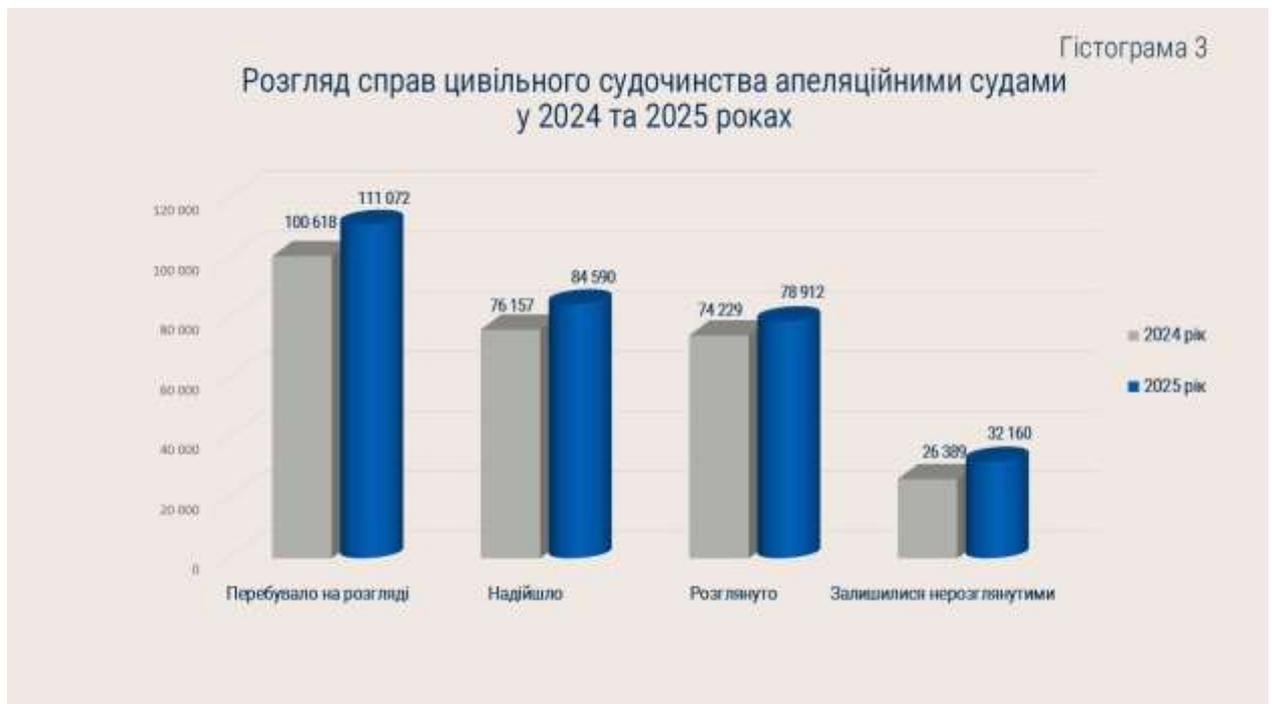
У провадженні апеляційних судів упродовж 2025 року перебувало понад **111 тис.** апеляційних скарг і матеріалів, із них переважну кількість, як і в попередні роки, становлять апеляційні скарги на судові рішення – **102,6 тис.**

Загальний показник кількості апеляційних скарг і матеріалів, які надійшли у звітному періоді, продовжує збільшуватись порівняно з минулими роками та становить **84,6 тис.**, що більше на 8,4 тис., або на 11,1 %, порівняно з 2024 роком (76,2 тис.). Також збільшився показник надходження заяв про відвід судді на 17,4 % та становив **822** заяви (у 2024 році – 700 заяв) та показник надходження подань про визначення підсудності на 27 та становив 236 проти 209 у 2024 році.

Розглянуто майже **79 тис.** справ і матеріалів, або 71 % від їх загальної кількості (у тому числі задоволено понад 27,1 тис.).

Відсоток розглянутих справ у апеляційних судах у звітному періоді дещо зменшився порівняно з 2024 роком та становив **93,3 %** (співвідношення розглянутих і тих, що надійшли), що є насторожуючим показником (у 2024 році цей показник становив **97,5 %** та був нейтральним).

Показники надходження та розгляду цивільних справ і матеріалів у апеляційних судах у 2024–2025 роках відображено на **гістограмі 3**.

Показник цивільних справ, переглянутих апеляційними судами, за кількістю закінчених провадженням (за періодами) становить:

до 3 місяців включно – 34,1 тис.;
від 3 місяців до 1 року включно – понад 35,4 тис.;
від 1 року до 2 років включно – понад 2,5 тис.;
від 2 років до 3 років включно – 373 (у 2024 році – 611);
понад 3 роки – 306.

За наслідками перегляду рішень, ухвал та судових наказів судів першої інстанції за апеляційними скаргами залишено без змін **34,1 тис.** судових рішень у цивільних справах, що становить 56,3 % від загальної кількості переглянутих (у 2024 році – 54,3 %).

Кількість судових рішень місцевих судів, скасованих в апеляційному порядку впродовж звітного періоду, становила понад **20,4 тис.**, або 33,8 % від загальної кількості переглянутих (у 2024 році цей показник становив 36,5 %).

Крім того, понад **6 тис.** судових рішень було змінено, що становить 10 % від загальної кількості переглянутих (у 2024 році цей показник становив 9,2 %).

Із загальної кількості переглянутих рішень у цивільних справах за апеляційними скаргами (45,9 тис.) залишено без змін 26,6 тис., або 57,9 %; скасовано понад 13,7 тис. рішень, або 30 %; змінено понад 5,6 тис. рішень, або 12,2 %.

Переважну кількість рішень місцевих судів у цивільних справах скасовано із ухваленням нового рішення по суті позовних вимог (13,1 тис., або 95,6 % від усіх скасованих). Крім того, скасовано із закриттям провадження у справі 405 рішень, із залишенням позовної заяви без розгляду – 174 рішення та 25 рішень скасовано з направленням справи для розгляду до іншого суду першої інстанції за встановленою підсудністю.

Із загальної кількості переглянутих рішень місцевих судів у цивільних справах найбільшу кількість становили справи позовного провадження у спорах, що виникають із договорів (19,7 тис., або 42,7 %); зі справ окремого провадження найбільшу кількість рішень переглянуто у справах про встановлення фактів, що мають юридичне значення (727, або 43,7 %).

Найбільша кількість скасованих після перегляду в апеляційному порядку рішень місцевих загальних судів у Чернівецькій (37,7 %), Одеській (34,8 %) областях та Київському регіоні (36,5 %). Найменша кількість скасованих рішень місцевих загальних судів у Черкаській (19,9 %), Херсонській (21,6 %) та Полтавській областях (22 %).

Із загальної кількості переглянутих ухвал у цивільних справах за апеляційними скаргами залишено без змін понад 7,5 тис., або 51,2 %, скасовано понад 6,7 тис. ухвал, або 45,9 %, змінено 423 ухвали, або 2,9 % від загальної кількості переглянутих.

Переважну кількість ухвал місцевих судів у цивільних справах скасовано із направленням справи для продовження розгляду до суду першої інстанції (понад 4,4 тис., або 65,7 % від усіх скасованих). Крім того, 31 ухвалу скасовано з

направленням справи для розгляду до іншого суду першої інстанції за встановленою підсудністю, що дещо більше ніж у 2024 році (22 ухвали).

Найбільша кількість скасованих після перегляду в апеляційному порядку ухвал місцевих загальних судів у Запорізькій (54,8 %), Чернігівській (52,9 %) та Дніпропетровській і Миколаївській (по 49,4 %) областях. Найменша кількість скасованих ухвал місцевих загальних судів у Херсонській (20,4 %), Сумській (33,3 %) та Волинській (34 %) областях.

Середня тривалість розгляду справ у апеляційних судах становила **119** днів, що приблизно на рівні з 2024 роком (117 днів).

Кількість нерозглянутих апеляційних скарг та матеріалів у 2025 році становила понад **32,2 тис.**, або 29 % від апеляційних скарг та матеріалів, що перебували у провадженні.

Упродовж 2025 року на розгляді апеляційних судів перебувала **251** заява про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами, із них **190** заяв надійшло у 2025 році; розглянуто **112** заяв. За результатами розгляду задоволено лише 6 заяв, або 5,4 %.

3. Здійснення цивільного судочинства Касаційним цивільним судом у складі Верховного Суду

У 2025 році на розгляд до Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду (КЦС) надійшло понад **18,4 тис.** процесуальних звернень, зокрема, касаційних скарг, апеляційних скарг, заяв про перегляд судових рішень за нововиявленими чи виключними обставинами, клопотань про визначення підсудності, загальна кількість яких значно зменшилась порівняно з 2024 роком (19,5 тис.), а саме на **5,8 %**. Переважну кількість нових надходжень до КЦС становили, як і в попередні звітні періоди, касаційні скарги (понад **17,6 тис.**).

У звітному періоді до кожного із суддів КЦС у середньому надійшло **653** процесуальні звернення (із розрахунку на середню кількість суддів, що становила **29** суддів).

Серед інших процесуальних звернень, що надійшли до КЦС упродовж 2025 року, **114** апеляційних скарг, **336** клопотань про визначення підсудності, **243** заяви про перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами, що у 3,2 рази більше ніж у 2024 році (77 заяв), та **72** – за виключними обставинами.

З урахуванням справ і матеріалів, не розглянутих на початок звітнього періоду, на розгляді у КЦС у 2025 році перебувало **25,6 тис.** справ та матеріалів, що дещо менше за показник 2024 року (26 тис.).

Середня кількість справ і матеріалів, що перебували на розгляді у звітний період, із розрахунку на одного суддю ВС у КЦС становила **883** одиниці.

Упродовж 2025 року судді ВС у КЦС ухвалили понад **17,2 тис.** судових рішень, якими завершено розгляд справ і матеріалів, що становить 67,4 % від тих, що перебували на розгляді. Цей показник зменшився на один відсоток порівняно з минулим роком (68,4 %).

Середня кількість розглянутих процесуальних звернень і справ у звітному періоді із розрахунку на одного суддю ВС у КЦС становила **595** одиниць.

Відсоток розгляду справ і матеріалів у звітному періоді становив **93,7 %** (у 2024 році – 90,9 %) (співвідношення розглянутих процесуальних звернень, до тих, що надійшли).

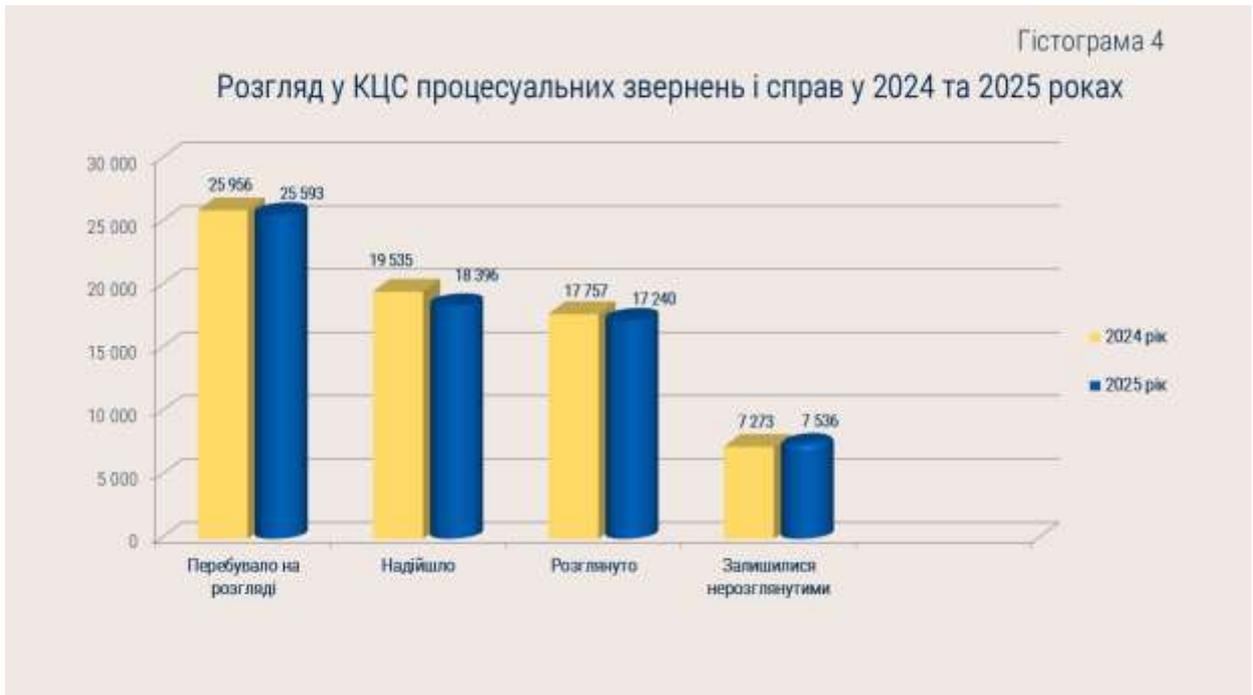
Залишок нерозглянутих касаційних та апеляційних скарг, справ, заяв та клопотань становить понад **7,5 тис.**, або 29,4 % від тих, що перебували на розгляді у КЦС, із них 825 залишено без руху і надано строк для усунення недоліків.

Показники надходження та розгляду цивільних справ і матеріалів КЦС у 2024–2025 роках відображено на **гістограмі 4**.

У звітному періоді на розгляд палати передано 1 справу, на розгляд об'єднаної палати передано 48 справ та 47 справ – на розгляд Великої Палати Верховного Суду (повернуто 27 справ).

Кількість окремих думок, висловлених суддями ВС у КЦС у 2025 році, становила 521, що на 20,2 % менше за показник минулого року (653).

У 2025 році судьями ВС у КЦС постановлено 19 окремих ухвал у 16 справах.

На розгляді у КЦС (з урахуванням нерозглянутих на початок звітної періоду) перебувало понад **24,8 тис.** касаційних скарг і справ. Розглянуто (з урахуванням повернутих, у яких відмовлено у відкритті провадження, або закрито провадження) **16,5 тис.**, або 66,6 % від тих, що були на розгляді.

За результатами розгляду у понад 7,8 тис. випадках було відмовлено у відкритті провадження, що становило 31,5 % від загальної кількості касаційних скарг, що перебували на розгляді (у 2024 році – 29,8 %), із них у 2,1 тис. – за малозначністю (у 2024 році – 1,3 тис.), у 1,5 тис. – у зв'язку із тим, що касаційну скаргу визнано необґрунтованою, у понад 2,1 тис. – справи з ціною позову, що не перевищує 250 розмірів прожиткового мінімуму (у 2024 році – 2,3 тис.), 82 – за необґрунтованістю, оскільки є висновок Верховного Суду у подібних правовідносинах, та у понад 2 тис. – з інших підстав; повернуто з різних підстав понад 2,4 тис. скарг, або 9,8 % від тих, що перебували на розгляді.

За результатами судового розгляду колегіями суддів скасовано **2 тис.** судових рішень, ухвалених місцевими чи апеляційними судами, що становить **32,9 %** від переглянутих (6,1 тис.), що на 1,7 % менше порівняно з 2024 роком (34,6 %); змінено **375** судових рішень, або **6,2 %** від переглянутих (у 2024 році цей показник становив 5,7 %).

Із загальної кількості скасованих судових рішень:

1085 (54,4 %) скасовано з направленням справи на новий розгляд;

308 (15,4 %) – із ухваленням нового рішення;

286 (14,3 %) – із залишенням у силі рішення суду першої інстанції;

146 (7,3 %) – із закриттям провадження у справі чи залишенням заяви без розгляду;

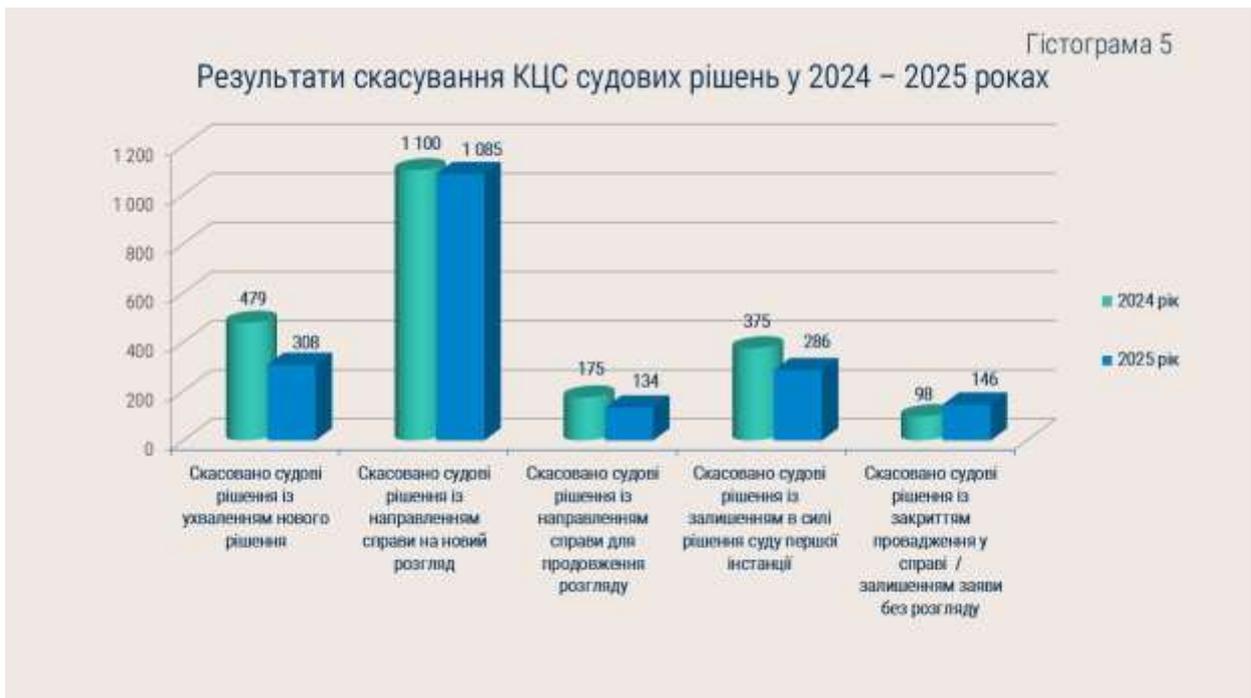
134 (6,7 %) – із направленням справи для продовження розгляду.

Упродовж 2025 року КЦС скасував 4 судові рішення у справах про відшкодування матеріальної шкоди, заподіяної працівниками державним підприємству, установі, організації, та по 2 судові рішення у спорах щодо права власності чи іншого речового права на нерухоме майно (крім землі), зокрема, про речові права на чуже майно (спори про володіння чужим майном) і у справах про встановлення фактів, що мають юридичне значення (інші факти на тимчасово окупованій території України) (по **100 %**); по 6 судових рішень у спорах, що виникають із земельних відносин щодо припинення права користування земельною ділянкою, зокрема щодо припинення права оренди, і у справах про встановлення фактів, що мають юридичне значення (факту смерті на тимчасово окупованій території України) та по 2 судові рішення у спорах, що виникають із сімейних відносин (про визнання батьківства), і у спорах про державну власність (визнання права власності), або по **66,7 %**; 13 судових рішень, або **61,9 %**, у спорах про недоговірні зобов'язання про відшкодування шкоди, завданої внаслідок ДТП (із 21 судового рішення, що переглядалися).

Найменший відсоток скасованих судових рішень спостерігається у справах окремого провадження, зокрема, що виникають із сімейних правовідносин (із 8 переглянутих судових рішень лише 1 скасовано) та у справах про відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю фізичної особи, крім відшкодування шкоди завданої на виробництві (із 16 переглянутих 2 скасовано), або по **12,5 %**; у справах про видачу і продовження обмежувального припису – **13,3 %** (із 15 переглянутих судових рішень 2 скасовано, точно, як і минулого року, та у справах окремого провадження, зокрема, що виникають із сімейних правовідносин (про встановлення факту проживання однією сім'єю чоловіка та жінки без шлюбу), – **16,7 %** (із 6 переглянутих судових рішень 1 скасовано).

Протягом звітної періоду у понад **3,7 тис.** справ судові рішення було залишено без змін, або **60,9 %** від переглянутих, що на 1,2 % більше порівняно з 2024 роком (59,7 %).

Результати скасування судових рішень у КЦС відображено у **гістограмі 5**.

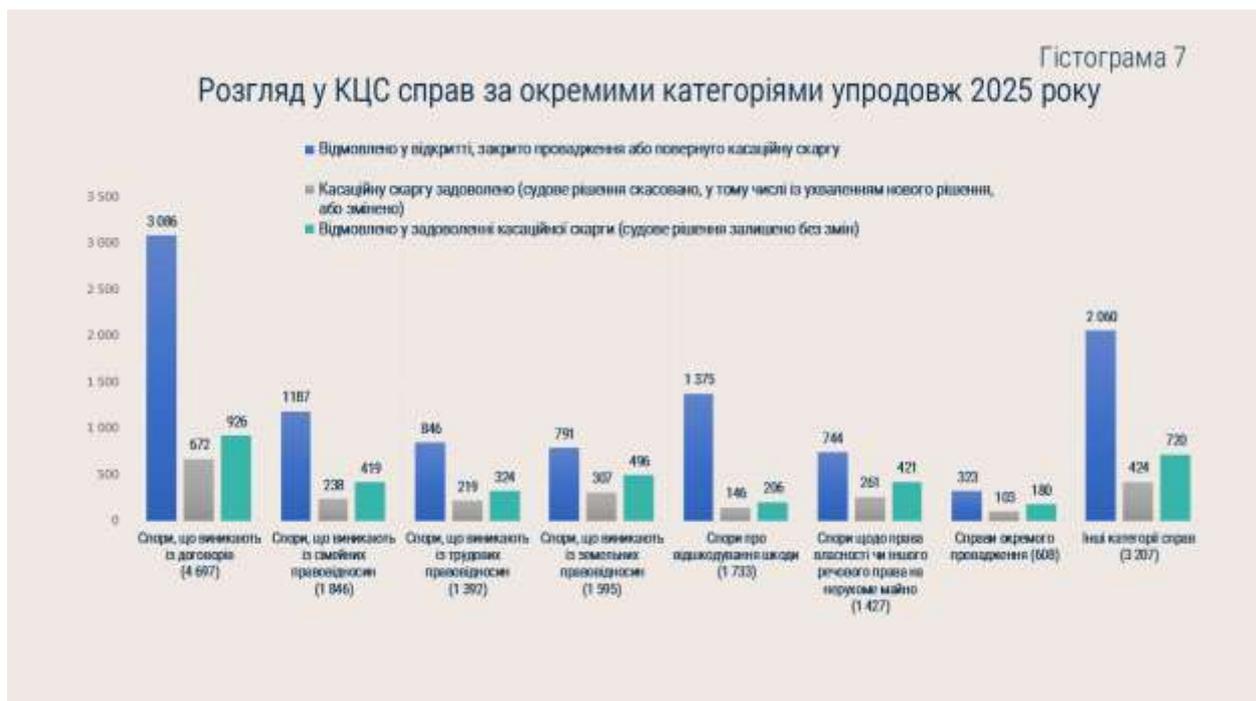
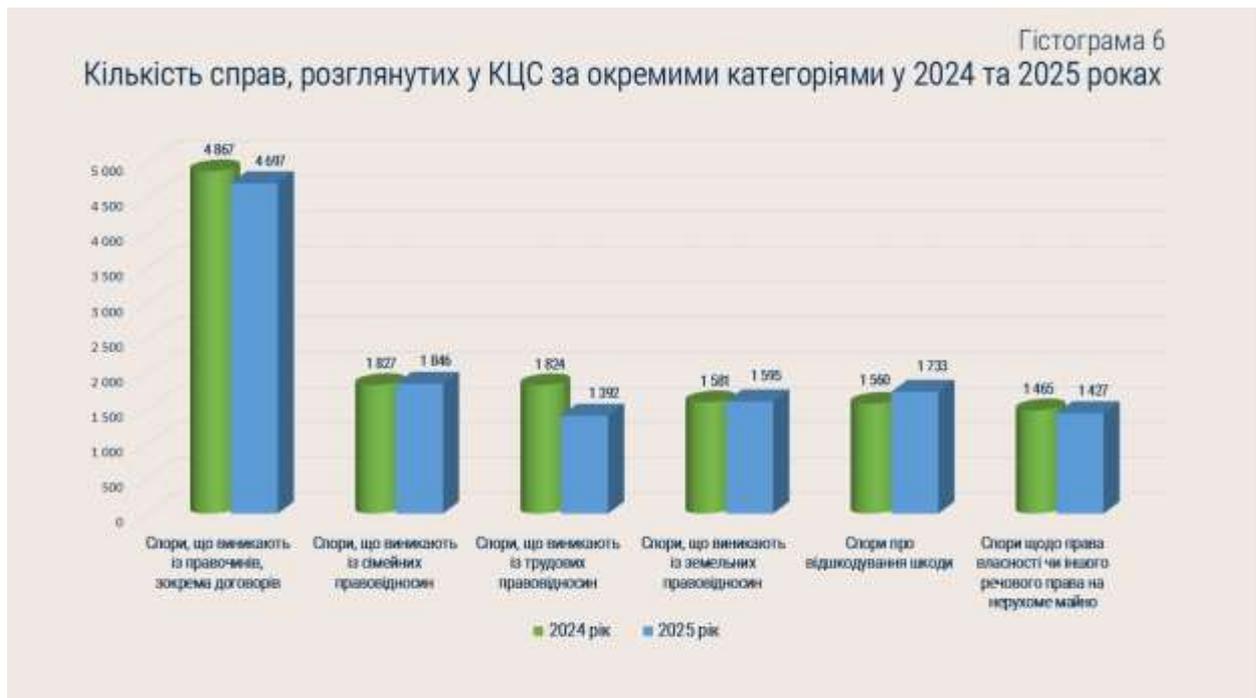
Найбільша кількість скасованих судових рішень у Луганській (2 із двох, або 100 % від загальної кількості переглянутих), Дніпропетровській (44 %), Волинській (40,7 %), Одеській (35 %) областях. Найменша кількість скасованих судових рішень у Чернігівській (13,9 % від загальної кількості переглянутих), Тернопільській (19,4 %) та Херсонській областях (20 %).

Серед розглянутих касаційних скарг за категоріями цивільних справ більшість, як і в минулі роки, становлять справи позовного провадження, зокрема спори, що виникають із договорів (4,7 тис. справ, або 29,8 % від кількості справ позовного провадження), найбільше з них (1,5 тис.) – справи, що виникають з договорів позики, кредиту, банківського вкладу (31,4 % від усіх переглянутих справ зі спорів, що виникають з договорів).

Справ у спорах про недоговірні зобов'язання протягом року розглянуто понад 2,5 тис., або 16,1%, найбільше з яких становлять справи про відшкодування шкоди (понад 1,7 тис., або 68,2 %)

Розглянуто значну кількість спорів, що виникають із сімейних правовідносин (понад 1,8 тис., або 11,7 %), спорів, що виникають із земельних правовідносин (1,6 тис., або 10,1 %), спорів про право власності та інші речові права на нерухоме майно (крім землі) (понад 1,4 тис., або 9,1 %) та спорів, що виникають із трудових правовідносин (1,4 тис., або 8,8 %).

Розгляд за категоріями цивільних справ відображено у гістограмах 6 та 7.

На кінець звітного періоду залишилися нерозглянутими понад **7,5 тис.** (2024 рік – 7,2 тис.) касаційних скарг і справ, або 29,4 % від тих, що перебували на розгляді. У відсотковому порівнянні цей показник на 0,8 % більший за показник залишку 2024 року (28,6 %).

На розгляді у КЦС упродовж 2025 року перебувало **249** заяв про перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами. За результатами розгляду 190 заяв повернуто та у 40 – відмовлено у відкритті провадження. Розглянуто

по суті 3 заяви, за результатами розгляду яких у задоволенні всіх заяв відмовлено. Залишились нерозглянутими 16 заяв.

Також у 2025 році до КЦС надійшло **72** заяви про перегляд судових рішень за виключними обставинами. Із 68 розглянутих заяв – 45 повернуто, за 23 заявами відмовлено у відкритті провадження, 3 заяви передано на розгляд Великої Палати.

У звітному періоді на розгляді у КЦС знаходилось **342** клопотання (подання) про визначення підсудності, з яких 340 (або 99,4 %) розглянуто. За результатами розгляду 142 клопотання задоволено; у 159 – відмовлено у задоволенні та 39 повернуто.

Крім того, упродовж 2025 року на розгляді у КЦС перебувало **137** апеляційних скарг на ухвали суду апеляційної інстанції: 31 – щодо рішень третейських судів, 95 – щодо рішень міжнародного комерційного арбітражу та 11 – на інші ухвали. Із загальної кількості апеляційних скарг та справ, що були на розгляді у звітному періоді, розглянуто 80 справ по суті апеляційної скарги, за результатами чого 14 судових рішень скасовано, 5 рішень змінено, у задоволенні 61 скарги відмовлено та судові рішення залишено без змін; на кінець звітного періоду не розглянуто 37 апеляційних скарг і справ.

Розгляд інших процесуальних звернень відображено у **гістограмі 8**.

4. Висновки

Підсумовуючи викладене, необхідно виснувати.

На відміну від незначного збільшення надходження справ і матеріалів до місцевих судів у 2024 році (на 9,5 %) порівняно з 2023 роком, у 2025 році цей показник, порівняно з минулим роком, збільшився на **25,1 %**.

Відсоток справ та матеріалів, загальний термін проходження яких триває у місцевих судах понад один рік, дещо зменшився (на 2,8 %) порівняно з 2024 роком і становив 10,4 %, а середня тривалість розгляду цивільної справи становила 80 днів, що на 3 дні менше порівняно з 2024 роком та відповідає рівню 2023 року.

Показник кількості апеляційних скарг і матеріалів, що надійшли у звітному періоді, як і в минулому році, продовжує збільшуватись. Так, у 2025 році таке надходження було на 11,1 % більше порівняно з 2024 роком, що становило 6 % від розглянутих місцевими судами (6,3 % у 2024 році).

Частка скасованих і змінених від загальної кількості судових рішень, переглянутих апеляційними судами у звітному періоді, порівняно з аналогічним звітним періодом 2024 року, зменшилась на 2 відсотки (43,5% до 45,5%).

Надходження процесуальних звернень до КЦС у 2025 році, на відміну від 2023 року, як і у 2024 році, зменшилось.

Так, у порівнянні з минулим роком надходження зменшилось на **5,8 %** та становило **1,3 %** від розглянутих місцевими судами та **23,3 %** від розглянутих апеляційними судами упродовж 2025 року.

За результатами касаційного перегляду судових рішень судів першої та апеляційної інстанцій, упродовж 2025 року, як і в попередні звітні періоди (2022 – 2024 рр.), кожне третє судове рішення було скасовано.

Необхідно зазначити, що у 2025 році відсоток скасованих КЦС судових рішень, ухвалених судами попередніх інстанцій, дещо нижчий (на 1,7 %) за показник минулого року та становить **32,9 %** від переглянутих по суті у касаційному порядку (у 2024 році цей показник становив **34,6 %**).

Аналіз статистичних показників КЦС вказує на те, що упродовж 2025 року залишилося значне навантаження на суддів. Середня кількість справ і матеріалів, що перебували на розгляді у звітному періоді, із розрахунку на одного суддю ВС у КЦС зросла, як і у попередні періоди, та становить **883** одиниці (2024 рік – 865, 2023 рік – 764).

Стежте за нами онлайн

 fb.com/supremecourt.ua

 t.me/supremecourtua

 @supremecourt_ua